

Sygn. akt I C 1720/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Olechno – Obolewicz

Protokolant: Katarzyna Pawluczuk

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2016 roku w Bielsku Podlaskim na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w B.**

przeciwko **T. D.**

o zapłatę

oddala powództwo.

Sędzia

Sygn. akt I C 1720/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. pozwem skierowanym przeciwko T. D. wniósł o zasądzenie kwoty 1.647,53 złotych wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, iż strony w dniu 30 stycznia 2007 roku zawarły umowę pożyczki gotówkowej numer (...), na podstawie której pozwana zobowiązała się do zwrotu łącznej kwoty 3.353,50 złotych w 65 tygodniowych ratach począwszy od dnia 6 lutego 2007 roku. Pomimo wynikającego z umowy obowiązku do zwrotu pożyczonej kwoty T. D. dokonała zwrotu kwoty 2.423,50 złotych, a tym samym nie wywiązała się z ustalonych w harmonogramie spłat. W dniu 8 grudnia 2010 roku strony zawarły aneks do umowy, na podstawie którego pozwana zobowiązała się do spłaty istniejącego na chwilę zawarcia aneksu zadłużenia z tytułu niespłaconej pożyczki w kwocie 1.290 złotych w tygodniowych ratach po 20 złotych. Pozwana nie dokonała zwrotu całości zadłużenia i po zawarciu wymienionego aneksu uiściła kwotę 360 złotych. W dniu 18 sierpnia 2015 roku T. D. bezskutecznie została wezwana do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Powód dodał, iż zawarcie aneksu do umowy pożyczki spowodowało przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczenia o zwrot pożyczki, który to termin na nowo rozpoczął bieg od dnia 8 grudnia 2010 roku, tj. od dnia zawarcia aneksu obejmującego uznanie długu przez pozwaną. W związku z powyższym w dniu złożenia niniejszego pozwu nie uległy przedawnieniu niespłacone raty pożyczki wraz z odsetkami liczonymi od terminu wymagalności danej raty. Najwcześniej wymagalna rat spośród niespłaconych rat dochodzonych pozwem zgodnie z umową miała być płatna w dniu 13 kwietnia 2011 roku i jako datę wymagalności powód wskazał 13 kwietnia 2011 roku. Na kwotę dochodzonego roszczenia złożyła się kwota 930 złotych tytułem niespłaconej pożyczki oraz kwota 717,53 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek naliczonych do dnia 22 października 2015 roku od poszczególnych rat pożyczki, zgodnie z zawartym aneksem do umowy pożyczki. Powód dodał, iż na podstawie przepisu art. 482 k.c. domaga się zasądzenia odsetek ustawowych od całości zadłużenia, tj. od kwoty 1.647,53 złotych od daty wytoczenia powództwa. Z uwagi na to, iż pozwana nie spełniła świadczenia w wyznaczonym terminie wniesienie pozwu stało się konieczne i uzasadnione (k. 2 – 4 – pozw).

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy L.w L. w sprawie sygnatura akt (...) wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego wB. (k. 5 – postanowienie).

Pozwana T. D. wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż roszczenie z tytułu łączącej strony umowy pożyczki zostało w całości spłacone. Przyznała, iż zawierała umowę pożyczki (k. 35 – 36, 42).

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 31 stycznia 2007 roku strony zawarły umowę o pożyczkę gotówkową numer (...), na podstawie której udzielono pozwanej pożyczki w kwocie 1.995 złotych, w tym kwota do wypłaty 1.900 złotych, opłata przygotowawcza 95 złotych. Roczne oprocentowanie określono na 20% i na kwotę 201,22 złotych, tym samym całkowity koszt pożyczki określono na kwotę 296,22 złotych. W umowie pozwana zadeklarowała skorzystanie z opcji obsługi pożyczki w domu, za którą opłatę określono na kwotę 1.157,28 złotych. Spłata pożyczki miała nastąpić w 50 tygodniowych ratach w kwotach po 67,07 złotych począwszy od dnia 5 lutego 2007 roku. Zgodnie z punktem 1 umowy pozwanej przekazano jednorazowo kwotę pożyczki pomniejszoną o opłatę przygotowawczą. W punkcie 22 i 23 umowy zawarto regulację dotyczącą rozwiązania umowy za wypowiedzeniem. Na podstawie punktu 29 umowy we wszystkich kwestiach nieuregulowanych umową zastosowanie miały przepisy „Regulaminu pożyczek”, ustawy o kredycie konsumenckim, kodeksu cywilnego oraz inne właściwe przepisy prawa (k. 17 – 18 – umowa o pożyczkę gotówkową).

Poza sporem była okoliczność, iż pozwana łącznie na poczet spłaty długu uiściła kwotę 2.423,50 złotych (k. 19 – 20 – historia spłat, k. 34 – karta spłat pożyczki). W dniu 25 listopada 2010 roku pozwana złożyła oświadczenie o uznaniu swego długu z tytułu wymienionej umowy pożyczki. Na dzień złożenia przedmiotowego oświadczenia pozostała należność do spłaty określono na kwotę 1.290 złotych, która to spłata miała nastąpić w miesięcznych ratach po 20 złotych od dnia 16 grudnia 2010 roku i kolejne raty do 16 – go dnia każdego miesiąca (k. 33 – oświadczenie). Mając zatem na uwadze, iż pozostała do spłaty należność określono na kwotę 1.290 złotych należy wskazać, iż do dnia 25 listopada 2010 roku T. D. spłaciła kwotę 2.063,50 złotych (3.353,50 zł – 1.290 zł = 2.063,50 zł). Po dniu 25 listopada 2010 roku pozwana dodatkowo uiściła kwotę 360 złotych, co znalazło potwierdzenie w przedstawionej przez T. D. karcie spłat pożyczki (k. 34) oraz historii spłat przedstawionej przez powoda (k. 19 – historia spłat). Pozwana wyjaśnił, iż po dokonaniu wpłat na kwotę 360 złotych przedstawiciel powoda zaprzestał odbierania od niej kolejnych rat (k. 42v). Strona powodowa konsekwentnie podtrzymywała swoje stanowisko w sprawie (k. 39 – 40 – pismo procesowe). Pomimo określenia w oświadczeniu z dnia 25 listopada 2010 roku, iż pozwana będzie spłacała zadłużenie w miesięcznych ratach w pozwie należności wyliczono dla kwoty 20 złotych w stosunku tygodniowym poczynając od dnia 21 kwietnia 2011 roku (k. 21 – 22 wyliczenie wartości zobowiązania), podczas gdy jak wynika z karty spłat pożyczki pozwana uiszczala miesięczne raty zgodnie z oświadczeniem do dnia 29 maja 2012 roku.

W dniu 18 sierpnia 2015 roku powód skierował do pozwanej przesądowe wezwanie do zapłaty należności w łącznej kwocie 1.629,85 złotych (k. 23). Pozwana wskazywał, iż nie otrzymała przedmiotowego wezwania, zaś powód nie złożył potwierdzenia doręczenia korespondencji w tym zakresie. Wbrew twierdzeniom powoda w sprawie nie zostało wykazane, aby pomiędzy stronami został zawarty aneks do umowy pożyczki z dnia 8 grudnia 2010 roku.

W ocenie Sądu, mając na uwadze zebrany w sprawie materiał dowodowy, powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z przepisem art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Poza sporem pozostawała okoliczność, iż strony łączyła umowa o pożyczkę gotówkową z dnia 31 stycznia 2007 roku numer (...), w której łączne zobowiązanie pozwanej określono na kwotę 3.353,50 złotych, z której to kwoty pozwana spłaciła łącznie kwotę 2.423,50 złotych.

W ocenie Sąd postanowienia łączącej strony umowy o pożyczkę gotówkową numer (...) należało poddać analizie pod kątem zgodności jej treści i skutków prawnych z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa i zasadami współżycia społecznego.

Zgodnie z powołaną umową, w przedmiotowej sprawie, oprócz regulacji umownych zastosowanie mają również przepisy „Regulaminu pożyczek gotówkowych” oraz ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1081 j.t. ze zm.) (tj. art. 7 oraz 7a przedmiotowej ustawy), obowiązującej na datę zawarcia pomiędzy stronami umowy pożyczki. Na podstawie przepisu art. 7 cytowanej ustawy całkowity koszt kredytu oznacza wszystkie koszty wraz z odsetkami i innymi opłatami i prowizjami, które konsument jest zobowiązany zapłacić za kredyt, z wyjątkiem kosztów szczegółowo w przepisie określonych (żaden z wyjątków w tym przepisów przewidzianych nie ma w sprawie zastosowania). Natomiast na podstawie art. 7a wymienionej ustawy łączna kwota wszystkich opłat, prowizji oraz innych kosztów związanych z zawarciem umowy o kredyt konsumencki, z wyłączeniem udokumentowanych lub wynikających z innych przepisów prawa kosztów, związanych z ustanowieniem, zmianą lub wygaśnięciem zabezpieczeń i ubezpieczeń (w tym kosztów ubezpieczenia spłaty kredytu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 4), nie może przekroczyć 5 % kwoty udzielonego kredytu konsumenckiego.

Odnosząc powyższą regulację do treści łączącej strony umowy o pożyczkę gotówkową należy skonstatować, iż postanowienia tej umowy pożyczki z dnia 31 stycznia 2007 roku numer 1004860 roku są sprzeczne z wyżej zacytowanym przepisem art. 7a ustawy o kredycie konsumenckim, a tym samym są nieważne w świetle art. 58 § 1 k.c.

Udzielona pozwanej T. D. pożyczka wynosiła 1.995 złotych, a to oznacza, że maksymalna wysokość kosztów przy takiej wysokości pożyczki winna wynosić 99,75 złotych. Postanowienia umowne ustalające wysokość kosztów pożyczki ponad tak wyliczoną kwotę należało uznać za nieważne w rozumieniu przepisu art. 58 § 1 k.c. jako sprzeczne z przepisami powołanej ustawy o kredycie konsumenckim. Wysokość odsetek za jeden rok, przy pożyczce udzielonej pozwanej wyniosła 201,22 złotych (odsetki zostały określone w wysokości 20% w stosunku rocznym). W tej sytuacji łącznie pozwana winna zwrócić stronie powodowej kwotę 2.295,97 złotych. Na kwotę należności głównej, poza kwotą 1.900 złotych z tytułu wypłaconej pożyczki, kwotą 99,75 zł z tytułu kosztów pożyczki oraz kwotą 201,22 złotych z tytułu odsetek (odsetki zostały określone w wysokości 20% w stosunku rocznym), składała się także kwota 95 złotych z tytułu opłaty przygotowawczej. Zgodnie z łączącą strony umową opłatę przygotowawczą pożyczkobiorca zobowiązywał się zapłacić w chwili zawarcia umowy. Z treści umowy z dnia 31 stycznia 2007 roku wynikało, iż powyższa kwota została skredytowana pozwanej i potrącona przy wypłacie pożyczki. Do chwili obecnej według strony powodowej pozwana spłaciła kwotę 2.423,50 złotych. W tych okolicznościach należało uznać, iż pozwana w całości uregulowała swoje zobowiązanie – w ten sposób, iż do dnia złożenia oświadczenia w dniu 25 listopada 2010 roku spłaciła kwotę 2.063,50 złotych i po tej dacie kolejne 360 złotych. Zdaniem Sadu brak było zatem podstaw do przyjęcie, iż na datę wniesienia pozwu na kwotę roszczenia składała się kwota 930 złotych tytułem niespłaconej pożyczki i kwota 717,53 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek. Ponownie należy zauważyć, iż należność odsetkowa wyliczona w pozwie został wyliczona przy uwzględnieniu uiszczania rat w kwotach po 20 złotych w stosunku tygodniowym, wbrew oświadczeniu z dnia 25 listopada 2010 roku, którego postanowień strona powodowa nie kwestionowała. Datę wymagalności ostatniej raty pożyczki, od której powód wyliczył odsetki określono w pozwie na dzień 8 marca 2012 roku (k. 3v – 4 i 21 – 22 – wyliczenie odsetek). Natomiast ze wspomnianej już historii spłat (k. 34), której treści – w tym odnotowanych kwot – powód także nie negował, wynika, iż do dnia 29 maja 2012 roku pozwana uiszczała miesięczne raty zgodnie z oświadczeniem z dnia 25 listopada 2010 roku. Przeanalizowane okoliczności świadczą zatem o bezzasadności powództwa zarówno co należności głównej tytułem niespłaconej pożyczki w kwocie 930 złotych, jak i roszczenia o skapitalizowane odsetki w kwocie 717,53 złotych.

Zdaniem Sądu koszt obsługi pożyczki w domu klienta mieści się w kategorii opłat stypizowanych w art. 7 a ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim. Opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania kredytobiorcy stanowi składnik należności naliczonych z góry, wyznaczających wysokość stałej raty tygodniowej obciążającej pozwaną – tym samym była to opłata związana z zawarciem umowy pożyczki, a nie stanowiła zobowiązania odrębnego. W okolicznościach stanu faktycznego sprawy naruszenie przez powoda art. 7a ustawy skutkowało koniecznością

zastosowania art. 17 tej ustawy, zgodnie z którym postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać uprawnień konsumenta przewidzianych w ustawie, także w razie dokonania wyboru prawa obcego. W takich przypadkach stosuje się przepisy ustawy. Powyższe stanowisko i wykładania przepisów art. 7 i 7 a ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim są zgodne z poglądem wyrażonym przez Sąd Okręgowy w Białymstoku w wyroku z dnia 9 grudnia 2015 roku w sprawie sygnatura akt II Ca 975/15.

Reasumując w kontekście powyższego, wpływu na weryfikację oceny zasadności zgłoszonego żądania nie mogło odnieść złożenie przez pozwaną oświadczenie w dniu 25 listopada 2010 roku, jak również brak zakwestionowania przez pozwaną zasadności powództwa co do kwoty 930 złotych. Nie można bowiem pominąć, iż oświadczenie to dotyczyło postanowień umownych dotkniętych nieważnością.

Podsumowując, Sąd na podstawie art. 720 k.c. w zw. z art. 7a ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy) i art. 58 § 1 k.c. orzekł jak sentencji wyroku, oddalając powództwo.

Sędzia